

לקוטי תורה • פרשת ואתחנן • מאמר 9

למען תירא את הוי' אלקיך

כדי שתירא את הוי' אלקיך

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/vaeschanan/9](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/vaeschanan/9)

למען תירא את הוי' אלקיך. הנה להבין ענין המצות שנקי מצות המלך ששרשם מבחי' מלי' ואעפ"כ [ואף על פי כן] הם ג"כ בחיי לבושים ומקיפים צריך להקדים תחלה ענין ההשתלשלות מעילה לעלול וענין בחיי יש מאין כ"ו כי

"כדי שתירא את ה' אלקיך". כדי להבין את ענין המצוות, הנקראות "מצוות המלך", ששורשן בבחינת מלכות, ואף על פי כן הן גם בבחינת לבושים ומקיפים, יש להקדים תחילה את ענין ההשתלשלות מעילה לעלול ואת ענין יש מאין וכו', כי

הנה ג"ע [גן עדן] הוא בחיי מלי' שג"ע [שגן עדן] התחתון הוא במלי' דיצירה וג"ע [וגן עדן] העליון הוא במלי' דבריאה וכמ"ש האריז"ל [האריז' זכרוננו לברכה] שהוא בבחי' בינה שבמלי'

אכן, גן עדן הוא בבחינת מלכות: גן עדן התחתון נמצא במלכות של עולם היצירה, וגן עדן העליון נמצא במלכות של עולם הבריאה; וכפי שכתב האריז"ל, הוא בבחינת בינה שבמלכות.

(עיי' בע"ח [בעץ חיים] שער מ"ג שער ציור עולמות אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] פ"א ועיי' בפ' בראשית דכ"ו ע"א גן דא שכינתא תתאה כו' ובפ' תרומה קס"ו ב' ויקהל דר"י [דרבינו יצחק] ע"ב ובפ' פנחס דר"מ ע"ב) כי

(ראו עץ חיים, שער מ"ג, שער ציור עולמות אבי"ע, פרק א; וראו בפרשת בראשית, דף כ"ו ע"א, "גן — זו שכינתא תתאה וכו'; ובפרשת תרומה, קס"ו ע"ב; ויקהל, דף ר"י ע"ב; ובפרשת פנחס, דף ר"מ ע"ב). כי

הנה ענין הג"ע [הגן עדן] הוא בבחי' השגת אלקות יושבין ונהנין מזיו השכינה וזהו מבחי' בינה דוקא אך לא מבחי' בינה כמו שהוא בבחי' האצילות אלא אחר שעוברת דרך המלי'.

אכן, ענינו של גן עדן הוא השגת אלקות — "יושבים ונהנים מזיו השכינה" — והיא בבחינת בינה דווקא; אך לא בבחינת בינה כפי שהיא באצילות, אלא לאחר שהיא עוברת דרך מלכות.

והטעם הוא כי הנבראים הם בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] ומחודשים מאין ליש ממש וא"א להם להכיל בהם אור ההשגה

הטעם לכך הוא שהנבראים מוגבלים ונבראו מחדש, ממש יש מאין, ואין ביכולתם להכיל בתוכם את אור ההשגה

כמו שהוא בבחי' אצילות מאחר שאין ערך ביניהם כלל (וכמ"ש במ"א שלכן נקי' יסוד יתום מאמו דהיינו מ"ש גבי יוסף יפה תואר ויפה מראה ר"ת [ראשי תיבות] יתום

כפי שהוא בבחינת אצילות, מאחר שאין ביניהם שום ערך. (וכפי שמוסבר במקום אחר, משום כך נקרא יסוד "יתום מאמו", כלומר, מה שנאמר על יוסף "יפה תואר ויפה מראה", שראשי התיבות שלהם [יוצרים את המילה] יתום;

כי יסוד הוא מקור ההשפעה בבי"ע ואי אפשר להיות בהשפעה זו גילוי בחי' בינה ממש כמו שהיא באצילות כמ"ש מזה ע"פ הרע"מ [הרע"א מהימנא] פ' כי תשא גבי והדל לא ימע"ט כו')

כי יסוד הוא מקור ההשפעה לבריאה, יצירה ועשיה, ובהשפעה זו אין אפשרות שתתגלה בחינת בינה עצמה כפי שהיא באצילות; כפי שמוסבר בעניין זה בעקבות רע"א מהימנא בפרשת כי תשא, על הפסוק "והדל לא ימע"ט וכו'")

אם לא ע"י שעוברת ההארה באמצעות בחי' המלי' שהיא הגורמת פעולת שינוי ההשפעה ממהות למהות אלא אם כן ההארה עוברת באמצעות בחינת מלכות, שהיא הגורמת לשינוי ההשפעה ממהות למהות,

ממש עד שיהיה בריאה חדשה ממש וכנודע ההפרש שבין בחי' השתלשלות העולמות באצילות עצמו שהוא רק באופן עילה ועלול העלם וגילוי בלבד

לגמרי, עד שתהיה בריאה חדשה ממש. וכידוע, יש הכדל בין השתלשלות העולמות בתוך אצילות עצמה, שהיא רק בדרך של עילה ועלול, העלם וגילוי בלבד,

כי המדות הגם שהם מתהווים מהשכל ונולדים ממנו כנראה בעליל סיבת שינוי המדות באדם כשהוא קטן מתאוה לדברים קטנים ופחותים וכשהוא גדול אינו מתאוה להם כלל שהוא מסיבת הארת מוחין דגדלות כנ"ל

שהרי המדות, אף שהן מתהוות מן השכל ונולדות ממנו — כפי שרואים בבירור את סיבת שינוי המדות אצל האדם: כשהוא קטן הוא מתאוה לדברים קטנים ופחותי ערך, וכשהוא גדול אינו מתאוה להם כלל; והדבר נובע מהארת מוחין של גדלות, כנזכר לעיל

(ועיין בפ"י המשניות להרמב"ם [להרבי משה בן מימון] בסנהדרין משנת כל ישראל יש להם חלק. במ"ש שים דעתך כי נער קטן כו') והרי אנו רואים אופן המשכתם מהשכל שהוא רק בבחי' עילה ועלול

(ועיינו בפירוש המשניות לרמב"ם, במסכת סנהדרין, על המשנה "כל ישראל יש להם חלק", במה שכתב: "שים דעתך [על כך]: נער קטן" וכו') — הרי אנו רואים שאופן המשכתן מן השכל הוא רק בבחינת עילה ועלול,

דהיינו בבחי' גילוי מהעלם שגם קודם יציאתם בגילוי מהעלם להיות מציאת אהבה ותשוקה או יראה ופחד הם כלולים ונמצאים ממש באותו השכל המוליד וא"כ הוא בבחי' יש מיש שהמקבל קרוב בערך להמשפיע.

כלומר, בבחינת גילוי מן העלם: עוד לפני שהן יוצאות מן העלם אל הגילוי, ונעשות לאהבה ותשוקה קיימות, או ליראה ופחד, הן כבר כלולות ונמצאות ממש באותו שכל שמוליד אותן. אם כן, זו בחינה של יש מיש, שבה המקבל קרוב בערכו למשפיע.

משא"כ אופן התהוות ביי"ע מבחי' מל' דאצילות הוא בריחוק יותר גדול עד שהנבראים אינם ממהות אצילות כלל וזהו שנק' מאין המוחלט ליש להיות

אבל אופן התהוותם של בריאה, יצירה ועשיה מבחינת מלכות דאצילות רחוק הרבה יותר, עד שהנבראים אינם כלל ממהות אצילות. וזה נקרא התהוות מ"אין המוחלט" ליי"ש, שכן

כי בחי' המל' נקרא אין שאינה מושגת אצלם כנ"ל וכמו עד"מ ההתפשטות מלך ב"ו [בשר ודם] על אנשי מדינתו שהוא בבחי' ריחוק

בחינת מלכות נקראת "אין", מפני שאינה מושגת אצלם, כנזכר לעיל; וכמשל להתפשטות מלכותו של מלך בשר ודם על אנשי מדינתו, שהיא בבחינת ריחוק,

שהרי מקבלים עול מלכות אף שאינם רואים פניו כלל (ועיין מ"ש בד"ה מי מנה עפר יעקב בפ"י והים עליהם מלמעלה)

שהרי הם מקבלים עליהם את עול מלכותו אף שאינם רואים את פניו כלל. (ועיין במה שכתוב בד"ה מי מנה עפר יעקב, בפירוש "והים עליהם מלמעלה".)

וזהו הטעם שהג"ע [שהגן עדן] הוא בבחי' מל' דייקא דהיינו צמצום האור עד שיהיה מהות חדש ממש בבחי' אור של תולדה ונקרא יש מאין עד שיהיה

וזו הסיבה שגן עדן הוא דווקא בבחינת מלכות: כלומר, צמצום האור עד שהוא נעשה למהות חדשה ממש, בבחינת אור של תולדה, והוא נקרא יש מאין, כדי שיוכל להיות

מושג לנשמות ומלאכים דביי"ע והזו ג"כ הטעם שאנו ממשיכים כל האורות לביי"ע ע"י בחי' המל' דוקא וכמו שאנו אומרים ברוך אתה הוי' אלקינו מלך העולם.

נתפס על ידי הנשמות והמלאכים שבעולמות בריאה, יצירה ועשיה. וזוהי גם הסיבה לכך שאנו ממשיכים את כל האורות לעולמות בריאה, יצירה ועשיה דווקא באמצעות בחינת מלכות, כפי שאנו אומרים: "ברוך אתה הוי' אלקינו מלך העולם".

2 וזהו מ"ש וזאת המצוה כו' לעשות בארץ אשר ארץ הוא בחי' מלכות דאצילות שכל ההמשכות בביי"ע הוא ע"י המל' דוקא ע"כ נאמר לעשות בארץ דוקא

וזהו [פירוש] הכתוב: "וזאת המצוה וגו' לעשות בארץ אשר...": "ארץ" היא בחינת מלכות דאצילות, שהרי כל ההמשכות לביי"ע נעשות דווקא באמצעות המלכות; לכן נאמר דווקא "לעשות בארץ".

והיינו מטעם הנ"ל שא"א להיות גילוי הארה מאור א"ס בבי"ע אם לא ע"י אמצעות בחי' המלי' דוקא שאז יוכל להיות מושג בנבראים ע"י בחי' הצמצום דרך המסך.

וזאת מן הטעם שהוזכר לעיל: לא ייתכן גילוי של הארה מאור אין סוף בבי"ע אלא באמצעות בחינת המלכות דווקא, שאז היא יכולה להיות מושגת לנבראים באמצעות בחינת הצמצום, דרך המסך.

משא"כ מאו"א [מאבא ואימא] לז"א ומז"א לא היה מושג בנבראים כלל להיותם בחי' אצי' שלמעלה מההשגה ואף בהמדות אע"פ [אף על פי]

ואילו מאבא ואמא לז"א, ומז"א, לא הייתה הארה זו מושגת לנבראים כלל, שכן אלה בחינת אצילות, שלמעלה מההשגה. ואף במדות, אף על פי

שהם בחי' ירידת המדרגה לגבי בחי' חו"ב [חכמה ובינה] מ"מ הם ממהות אחד כו' ונק' הנצח לכך בשם ענף החכמה כנ"ל וכנודע.

שהן בחינת ירידה בדרגה ביחס לבחינת חכמה ובינה, מכל מקום הן מאותה מהות וכו'; ולכן נקראת נצח "ענף החכמה", כפי שהוזכר לעיל וכידוע.

אך הכח הזה בבחי' מלי' להעלים האור ולהוות יש מאין הוא מהארת הכתר המאיר בה שהוא מבחי' עצמיות אור א"ס ב"ה ונק' לכך כתר שהוא מענין כותרת

אך הכוח הזה שבבחינת המלכות — להעלים את האור ולהוות יש מאין — בא מהארת הכתר המאירה בה; הארה זו היא מבחינת עצמותו של אור אין סוף ברוך הוא. לכן הוא נקרא כתר, מלשון "כותרת", ככותרת של עמוד,

דהיינו בחי' מקיף כו' והוא המהוה כל העולמות מאין ליש כי גם האצי' אינם ערך אליו ומקבלים ג"כ הארה מצומצמת מאד באופן יש מאין וכמ"ש והחכמה מאין תמצא.

כלומר, בחינת מקיף וכו'. והוא המהוה את כל העולמות מאין ליש, שכן גם אצילות אינה בערך אליו, וגם היא מקבלת ממנו הארה מצומצמת מאוד, באופן של יש מאין, ככתוב: "והחכמה מאין תמצא".

3 והנה לפי שנעוץ תחלתן בסופן דוקא ע"כ הארת הכתר מאיר במלי' יותר מבכל הע"ס [העשר ספירות] והוא הנותן בה כח ועוז להחיות מאין ליש בבי"ע כנ"ל.

והנה, מכיוון ש"תחילתן נעוצה בסופן" דווקא, הארה של כתר מאירה במלכות יותר מבכל עשר הספירות; והיא הנותנת לה כוח ועוז להחיות מאין ליש בבריאה, ביצירה ובעשייה, כנזכר לעיל.

ועיין בד"ה איהו וחיוהי ועיין מ"ש בד"ה כי כאשר השמים החדשים בענין השמים כסאי וזהו ענין המצות שהם בבחי' מלי מצות המלך

ועיינו במאמר המתחיל "איהו וחיוהי", וכן במה שנכתב במאמר המתחיל "כי כאשר השמים החדשים", בענין "השמים כסאי". וזהו ענין המצוות, שהן בבחינת מלכות — "מצוות המלך" —

דהיינו רמ"ח מיני המשכות מבחי' מלי בבי"ע ואעפ"כ [ואף על פי כן] שרשם בבחינת כתר תרי"ג ארחין דגלגלתא דהיינו מטעם הנ"ל שהארת הכתר הוא במלי דוקא (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ והיה לכם לציצית וע"פ וידבר דעשרת הדברות)

כלומר, רמ"ח מיני המשכות מבחינת מלכות בבריאה, ביצירה ובעשייה; ואף על פי כן, שורשן בבחינת כתר — תרי"ג ארחין דגלגלתא — כלומר, מהטעם שנזכר לעיל, שהארת כתר היא במלכות דווקא. (ועיינו במה שנכתב על כך בביאור על "והיה לכם לציצית", ועל "וידבר" של עשרת הדיברות.)

וזהו שאמרו שתרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרבנן הם בבחי' תרי"ך עמודי אור דהיינו כמו עמוד שמחבר הגג עם הרצפה שהוא בחי' [בחינת] נעוץ סופן בתחלתן כנ"ל.

וזהו שאמרו שתרי"ג מצוות דאורייתא ושבע מצוות דרבנן הן בבחינת תרי"ך עמודי אור: כלומר, כמו עמוד המחבר את הגג עם הרצפה, שזו בחינת "סופן נעוץ בתחילתן", כנזכר לעיל.

והנה לפני כל המצות צ"ל לשם יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה והענין כי המשכת אור זה שמהכתר הוא אינו כ"א ע"י בחינת היחודים דוקא יחוד או"א [אבא ואימא] ויחוד זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא].

והנה, לפני כל המצוות יש לומר: "לשם ייחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה". והענין הוא שהמשכת אור זה שמכתר נעשית רק באמצעות בחינת היחודים דווקא: ייחוד אבא ואמא, וייחוד ז"א ונוקבא.

4 והענין כי היחוד הוא מסיבת תוספת ההארה בהמשפיע עד שיוכל להוריד ממנו הארה למטה כנ"ל וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] פחות מבן ט' שנה אין ביאתו ביאה שהוא לפי שלא נשלמו בו עדיין בחי' המוחין דגדלות

הענין הוא שהייחוד נוצר בעקבות תוספת הארה אצל המשפיע, עד שהוא יכול להוריד ממנו הארה למטה, כפי שהוזכר לעיל. וכמאמר חז"ל: פחות מבן תשע שנים אין ביאתו ביאה — משום שעדיין לא הושלמו בו בחינות המוחין דגדלות.

ואף שיש בו אז ג"כ כח וחיות ויש לו ג"כ בחי' המוחין זהו רק כדי סיפוק לבד לצורך עצמו ודי להפקיע כו'

ואף שיש בו אז גם כוח וחיות, ויש בו גם בחינת מוחין, הרי הם מספיקים לו רק לצורכי עצמו, ובמידה המספיקה כדי לפטור, וכו'.

אמנם בבוא ההארה יתירה אז יכול להשפיע גם למטה ולהוליד מהות חדש ממש וכך יובן בענין כששיבחו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] את ר"מ [רבי מאיר] שהיה אומר ג' מאות משלים ובשלמה כתיב וי דבר שלשת אלפים משל

אולם כאשר באה ההארה הנוספת, הוא יכול להשפיע גם למטה ולהוליד ממש מציאות חדשה. כך יובן גם הענין בכך שחז"ל שיבחו את רבי מאיר, שהיה אומר שלוש מאות משלים, ואילו על שלמה נאמר: "וידבר שלוש אלפים משל".

וזהו פלא לכאורה איזה חידוש גדול יש במשלים הלא הם רק מענינים גשמיים שבעוה"ז ויותר יש שבח בידיעת רזין עילאין כנ"ל.

לכאורה זה פלא: מה החידוש הגדול שבמשלים? הרי הם עוסקים רק בעניינים גשמיים שבעולם הזה. לכאורה, ראוי יותר לשבח את הידיעה של סודות עליונים, כפי שהוזכר לעיל.

אך הענין שהמצאת המשל לנמשל דהיינו שיוכל להוריד חכמתו בלבושים גשמיים זהו ע"י עומק החכמה דייקא שלמעלה מהחכמה שבנמשל

אלא שהענין הוא שהמצאת משל לדבר שהוא בא להמחיש — כלומר, היכולת להוריד את החכמה ולהלביש אותה בלבושים גשמיים — נעשית דווקא מכוח עומק החכמה, שהוא למעלה מן החכמה שבדבר הנמשל.

ולכן אנו רואים הרבה אנשים חכמים שאע"פ [שאף על פי] שידע דבר חכמה אעפ"כ [אף על פי כן] לא יוכל להסביר החכמה ההיא ומה גם ע"י משלים כו' ואם יאמר משלים יהיו מילין דכדי.

לכן אנו רואים אנשים חכמים רבים, שאף שהם יודעים עניין של חכמה, בכל זאת אינם יכולים להסביר את אותה חכמה; וכל שכן שאינם יכולים להסבירה באמצעות משלים, וכו'. ואם הם אומרים משלים, אלה יהיו דברים בטלים.

והיינו מפני כי לזה צריך עומק החכמה (ועמ"ש מזה בד"ה הנה אברם כו' ובד"ה והבדילה הפרוכת ועמ"ש בביאור ע"פ יונת' גבי פי' יפתי הלושים שממעשה המצות)

היינו מפני שלשם כך דרוש עומק החכמה. (ועיינו במה שנכתב על כך במאמר המתחיל "הנה אברם" וכו', ובמאמר המתחיל "והבדילה הפרוכת"; ועיינו במה שנכתב בביאור על "יונת'", בעניין פירוש "יפתי" — הלושים הנוצרים מקיום המצוות.)

וזהו ג"כ ענין הנ"ל שלצורך השפעה צ"ל תוספת אור במשפיע (ועמ"ש בביאור דמזוזה מימין גבי והנה שרש גילוי האותיות כו' אבל שרשם כו' והמשל בזה כח ההולדה כו')

וזהו גם העניין שהוזכר לעיל: כדי להשפיע צריך להיות תוספת אור אצל המשפיע. (ועיינו במה שנכתב בביאור "מזוזה מימין", בעניין "והנה שרש גילוי האותיות" וכו', "אבל שורשם" וכו'; והמשל לכך הוא כוח ההולדה וכו').

וכמו"כ [וכמו כן] כאן שא"א להיות המשכת הכתר במלי' ע"י המצוה שצריך להיות נמשך דרך או"א [אבא ואימא] וז"א אם לא ע"י תוספת הארה באצילות ואז ממילא היה השפעה למטה והוא הנק' בחי' יחודים

כך גם כאן: אי אפשר שתהיה המשכה של כתר למלכות באמצעות המצווה — שהרי ההמשכה צריכה לעבור דרך אבא ואמא וז"א — אלא על ידי תוספת הארה באצילות; ואז ממילא תהיה השפעה למטה. וזהו הנקרא בחינת ייחודים.

(ועמ"ש סד"ה ועשית בגדי קדש גבי והנה בזה יובן ענין ברכת המצות כו' ותכלית וסוף הברכה הוא להיות גילוי מלכותו ית'):

(ועיינו במה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "ותעשה בגדי קודש", בעניין "ובזה יובן ענין ברכת המצוות" וכו', "ותכלית הברכה וסופה היא שתהיה התגלות מלכותו יתברך").

5 ב ועתה יובן מ"ש ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כ"א ליראה את הוי' אלקיך וארז"ל [ואמרו

רבתינו זכרונם לברכה] א"ת [אל תקרי] מה אלא מאה כו'

2. וכעת יובן הכתוב: "ועתה ישראל, מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלקיך". וחכמינו זיכרונם לברכה אמרו: אל תקרי "מה" אלא "מאה" וכו'.

פי' כי ענין המצות הוא המשכת כתר במלי' והיינו מה ה' אלקיך שואל מעמך כ"א ליראה ולהמשיך אור הכתר במלי' הנק' הוי' אלהיך

הביאור הוא שעניינן של המצוות הוא המשכת כתר במלכות. וזהו "מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה" — ולמשוך את אור הכתר במלכות, הנקראת "ה' אלקיך".

כי בחיי אור הכתר כמו שהיא למעלה אינן יכולים לקבלו ובמ"ת [ובמתן תורה] שהיה גילוי אור הכתר אנכי פרחת נשמתם

שכן את בחינת אור הכתר כפי שהיא למעלה אין הם יכולים לקבל; ובמתן תורה, כאשר התגלה אור הכתר — "אנכי" — פרחת נשמתם.

אבל מהו שואל מעמך להמשיך אור הכתר במלי הנק' מה כמ"ש מה רב טובך כו' (עיי' זח"א [זהר חלק א] בהקדמה ד"ב ור"פ תרומה).

אבל מה שהוא שואל מעמך הוא להמשיך את אור הכתר במלכות, הנקראת "מה", כמו שכתוב: "מה רב טובך" וכו' (ראו זוהר, חלק א, בהקדמה, דף ב, ובראש פרשת תרומה).

וזהו אלא מאה שע"י מאה ברכות ממשיכים מבחי' אור הכתר כמ"ש בפי חיי שרה (דקכ"ג ע"א).

וזהו "אלא מאה": על ידי מאה ברכות ממשיכים מבחינת אור הכתר, כמו שכתוב בפרשת חיי שרה (דף קכג ע"א).

והרב המגיד הקדוש ז"ל [זכרוננו לברכה / זכרוננו לברכה] היה מרגלא בפומיה תמיד פסוק זה דועתה מה הוי' שואל מעמך כו'

והרב המגיד הקדוש ז"ל היה רגיל לומר תמיד פסוק זה: "דועתה, מה ה' שואל מעמך" וכו'.

והיה נותן בו טעם בתוספת ביאור ודקדוק הלשון כ"א ליראה את הוי' אלקיך דוקא דהיינו שא"צ [שאיין

צריך / שאינו צריך] לפרש ליראה את הוי' אלקיך שהוא המשכת אור א"ס במלי הנק' אלקים

והיה נותן לכך טעם, בתוספת ביאור ודיוק בלשון "כי אם ליראה את ה' אלקיך" דווקא: אין צורך לפרש "ליראה את ה' אלקיך" כהמשכת אור אין סוף במלכות, הנקראת אלקים;

אלא יתפרש כפשוטו שכא"א [שכל אחד ואחד] ימשיך אור הכתר באלקות השורה בו ממש דהיינו בחיי ניצוץ הארת המלי שבנפשו שע"י המצוה ששרשה מאור הכתר ימשיך בו הארה משם.

אלא יש לפרש את הפסוק כפשוטו: שכל אחד ואחת ימשיך את אור הכתר באלקות השורה בו ממש, כלומר בבחינת ניצוץ מהארת המלכות שבנפשו; ועל ידי המצווה, ששרשה מאור הכתר, ימשיך בו הארה משם.

6 וזהו אלקיך דוקא. וז"ש [וזהו שכתוב] ואהבת את הוי' אלקיך בכל מאדך שהיא בחיי רעותא דלבא דהיינו פנימית הלב שלמעלה מהגבלת הכלים דלב

וזהו דווקא "אלקיך". וזהו פירוש הכתוב: "ואהבת את הוי' אלקיך בכל מאדך" — מדרגה של רצון הלב, כלומר פנימיות הלב, שלמעלה ממגבלת הכלים של הלב;

והוא ז"א בעתיקא אחיד ותליא עייז יתעורר הכתר עליון מקורהמקיפים להיות נמשך ושורה למטה. וזהו כל עיקר ענין המצות כו'.

וזהו ההוראה שז"א קשור ותלוי בעתיקא. על ידי כך יתעורר כתר עליון, מקור האורות המקיפים, להימשך ולשרות למטה. וזהו כל עניינן של המצוות וכו'.

7 והנה המצות נקראו לבושים ומקיפים אך התורה היא בחי' מזון לכו לחמו בלחמי והענין כי התורה היא בחי' חו"ב [חכמה ובינה]

והנה, המצוות נקראות לבושים ואורות מקיפים, ואילו התורה היא בחינת מזון — "לכו לחמו בלחמי". והענין הוא שהתורה היא בחינת חכמה ובינה:

שהוא תשב"כ [תורה שבכתב] שנק' ספר דאורייתא מחכמה נפקת ותשב"ע"פ [ותורה שבעל פה] היא בחי' בינה והענין כי התורה שרשה ג"כ מבחי' הכתר אלא שהיא בבחי' חכמה שבכתר.

כלומר, התורה שבכתב, הנקראת "ספר", שכן "התורה יוצאת מחכמה"; והתורה שבעל פה היא בחינת בינה. והענין הוא שגם שורש התורה הוא בבחינת כתר, אלא שהיא בבחינת החכמה שבכתר.

8 וכמ"ש ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל דהיינו בחי' קו האמצעי שמבריה מן הקצה העליונה דכתר אל קצה התחתונה בסוף האצילות והוא המזווג ומייחד או"א [אבא ואימא] להמשיך בחי' טפת אבא כו'.

כמו שכתוב: "הקים עדות ביעקב ותורה שם בישראל". כלומר, זו בחינת הקו האמצעי, הנמשך מן הקצה העליון של כתר ועד לקצה התחתון, בסוף עולם האצילות; והוא המזווג ומייחד את אבא ואמא, כדי להמשיך את בחינת טפת אבא וכו'.

והוא בחי' התורה והיינו עיי הארת הכתר כנודע וז"ש [וזהו שכתוב] החכמה תחיה בעליה פי' כי למטה החכמה תחיה ממש את המצות

וזו בחינת התורה, והיא נמשכת באמצעות הארת כתר, כידוע. וזהו [פירוש] הכתוב: "החכמה תחיה בעליה" — כלומר, למטה החכמה מחיה ממש את המצוות,

שהרי המצות הם בבחי' מלי ומקורה ושרשה הוא מאו"א [מאבא ואימא] וז"א כי ממלי שבחכמה נעשה חכמה שבמלי וכן ממלי דבחסד כו'

שהרי המצוות הן בבחינת מלכות, ומקורן ושורשן באבא ואמא ובז"א: ממלכות שבחכמה נעשית החכמה שבמלכות, וכך גם ממלכות שבחסד וכו';

וכמו התורה שהיא בירור המצות דהיינו הטעם והשכל של אותו המצוה וה"ז [והרי זה] חיות המצוה ממש (וכמ"ש מזה בד"ה ראיתי והנה מנורת זהב כו')

[כך הוא] גם בתורה, שהיא הבירור של המצוות — כלומר, הטעם וההיגיון של אותה מצווה — והרי זו ממש החיות של המצווה. (וכמו שנכתב על כך במאמר המתחיל "ראיתי והנה מנורת זהב" וכו')

ומ"מ בשרש כל השרש המצות יותר נעלה אף מבחינת החכמה דתורה הרי שרש המצות מכתר שבכתר שהוא למעלה מהחכמה שבכתר.

ובכל זאת, בשורש כל השורשים המצוות נעלות אף מבחינת חכמת התורה, שהרי שורש המצוות הוא מכתר שבכתר, שלמעלה מחכמה שבכתר.

(ועמ"ש מזה בביאור ע"פ צאינה וראינה וע"פ יביאו לבוש מלכות) וע"כ נקראו המצוות בעליה דחכמה (ועיין במה שנכתב על כך בביאור על "צאינה וראינה" ועל "יביאו לבוש מלכות"). ולכן המצוות נקראות בעליה של החכמה;

רק שאעפ"כ [שאף על פי כן] החכמה תחיה בעליה וכידוע שלכך נק' התורה מזון לנפש כמ"ש לכו לחמו בלחמי כו' להיותם מחיה ממש

אלא שאף על פי כן, "החכמה תחיה בעליה". וכידוע, משום כך התורה נקראת מזון לנפש, כמו שכתוב: "לכו לחמו בלחמי" וכו', מפני שהן מחיות ממש.

אבל המצות נק' בשם לבושים דהיינו מצד שרשם באור הכתר שהוא בחי' מקיפים (ועמ"ש עוד מזה בביאור ע"פ אני לדודי כו')

אבל המצוות נקראות בשם לבושים, כלומר, מצד שורשן באור כתר, שהוא בחינת מקיפים. (ועיין עוד במה שנכתב על כך בביאור על "אני לדודי" וכו')

אך במקיפין עצמן יש ב' בחי' ולנגד זה נק' המצות לבוש והתורה נק' בית אל תקרא בניך אולם גם באורות המקיפים עצמם יש שתי בחינות. כנגדן נקראות המצוות לבוש, והתורה נקראת בית: "אל תקרא בניך (ילדיך)"

אלא בוניך והמלי' נק' ג"כ לבוש ובית וכמאמר ר' [רבין] יוסי מימי לא קריתי לאשתי אשתי אלא ביתי וכתוב ויבן ה' את הצלע לשון בנין.

"אלא בוניך (בוניך)". גם מלכות נקראת לבוש ובית, וכמאמר רבי יוסי: "מימי לא קראתי לאשתי אשתי, אלא ביתי"; ונאמר: "ויבן ה' את הצלע" — לשון בניין.

9

והענין הוא כי ההפרש בין הלבוש לבית הוא כי אף ששניהם הם בחינת שומרים ומגינים על האדם מ"מ יש הפרש גדול ביניהם כי הלבוש הוא בקירוב גדול אל המהתלבש בו וגם שהוא מיוחד למדתו דוקא.

ההסבר הוא שההבדל בין לבוש לבית הוא כך: אף ששניהם שומרים על האדם ומגינים עליו, יש ביניהם הבדל גדול. הלבוש קרוב מאוד למי שלובש אותו, והוא גם מותאם בדיוק למידתו.

משא"כ הבית הוא בריחו הרבה ממנו לפי שהוא בהרחבות והתפשטות יתירה וע"כ אינה מיוחדת לפי מדת הדר בו.

לעומת זאת, הבית רחוק ממנו מאוד, שכן הוא רחב ומרווח הרבה יותר; לכן הוא אינו מותאם למידתו של מי שגר בו.

10

וכמ"כ [וכמו כן] למעלה יש ב' מיני מקיפים הא' המקיף שבבחי' השתלשלות שמבחי' פנימי שבעליון נעשה מקיף לתחתון שהוא מיוחד

כך גם למעלה יש שני סוגים של אורות מקיפים. הראשון הוא האור המקיף שבסדר ההשתלשלות: מן הבחינה הפנימית שבעליון נעשה אור מקיף לתחתון, והוא מותאם

רק לפי ערך הכלי שלגבי מדת אותו הכלי בשיעור קבלתה הוא בחי' מקיף משא"כ אם היתה רחבה היה נכנס בבחי' פנימיות וכמו שהוא בחי' פנימיות בעליון כו' והוא הנק' בחי' לבוש.

רק לפי מידת הכלי: ביחס למידתו של אותו כלי, לפי שיעור יכולתו לקבל, זו בחינת אור מקיף; ואילו אילו [הכלי] היה רחב יותר, האור היה נכנס בו בבחינת פנימיות, כפי שהוא בחינת אור פנימי בעליון וכו'. וזה נקרא בחינת לבוש.

11

והב' הוא בחי' מקיף כל המקיפין דהיינו בחי' אור העגול הראשון שהוא מקיף כל העולמות בהשוואה א' ולא שהוא מקיף פרטי

השני הוא בחינת האור המקיף של כל האורות המקיפים, כלומר בחינת האור העגול הראשון, המקיף את כל העולמות בשווה, כאחד, ולא כאור מקיף פרטי;

כי הוא מעצמות אור א"ס השווה ומשוה כו' וכוללם כולם כא' [כאחד] והוא הנק' בשם בית. וז"ש [וזהו שכתוב] בע"ח [בעץ חיים] דשרש ההיכלות הוא משירי אור המקיפין כו'

מפני שהוא מעצמות אור אין סוף, השווה ומשווה וכו', והוא כולל את כולם כאחד. וזה הנקרא "בית". ועל כך נאמר בעץ חיים ששרש ההיכלות הוא משירי האור המקיף וכו'.

(ועיין מענין מזון לבוש בית ע"פ מזמור שיר חנוכת הבית. ועמ"ש מענין ב' בחי' מקיפים בשיר השירים ע"פ כאהלי קדר כיריעות שלמה ובביאור ע"פ הבאים ישרש כו' ובביאור ע"פ כי תצא בענין ל' [לשון] מ' (דצלם)

(ראו גם בעניין מזון, לבוש ובית, על הפסוק "מזמור שיר חנוכת הבית". ועיינו במה שנכתב על שתי בחינות של אורות מקיפים בשיר השירים, על הפסוק "כאהלי קדר כיריעות שלמה"; ובביאור על הפסוק "הבאים ישרש יעקב" וכו'; ובביאור על הפסוק "כי תצא", בעניין הלמ"ד והמ"ם של צלם.)

והנה ב' מיני מקיפין הללו שניהם באים ומתגלים בבחי' מל' (ולכן אמר דוד מזמור שיר חנוכת הבית עם היות ששלמה בנה הבית והיינו לפי שדוד היה מרכבה לכללות בחי' מלכות דאצילות וכמ"ש במ"א) והנה, שני סוגי האורות המקיפים האלה באים ומתגלים שניהם בבחינת מלכות. (ולכן אמר דוד "מזמור שיר חנוכת הבית", אף ששלמה בנה את הבית; זאת משום שדוד היה מרכבה לכללות בחינת מלכות דאצילות, כפי שנתבאר במקום אחר.)

והיינו שמצד מה שהוא בבחי' מצות המלך זהו בחי' לבוש ושרשו מאור הכתר כנ"ל. אמנם מצד שהוא בחי' תשבע"פ [תורה שבעל פה] נק' בית

כלומר, מצד היותה בבחינת "מצוות המלך", זו בחינת לבוש, ושורשה באור הכתר, כנוכר לעיל. אך מצד היותה בחינת תורה שבעל פה, היא נקראת בית:

כמו הבית שהוא שומר להאדם ומצילו מן הקור והגשמים או מן החום כמ"כ [כמו כן] שמור זו משנה שמור לנוק' [לנוקבא]

כשם שהבית מגן על האדם ומציל אותו מן הקור והגשמים או מן החום, כך גם "שמור — זו משנה"; "שמור" שייך לנוקבא,

שהוא בבחי' שומר הטוב מהרע ומבררת אותו כמ"ש ותתן טרף לביתה בחכמה יבנה בית חכמות נשים בנתה ביהת עיין ברבות ר"פ שמיני כי בחכמה דייקא אתברירו.

שהיא בבחינת שמירה המבדילה את הטוב מן הרע ומבררת אותו, כפי שנאמר: "ותתן טרף לביתה"; "בחכמה יבנה בית"; "חכמות נשים בנתה ביהת". עיינו במדרש רבה, תחילת פרשת שמיני, שהרי דווקא בחכמה מתבררים הדברים.

אך עכ"ז [עם כל זה] הוא ע"י כח המקיף עליון דבחי' בית ובחי' זו בתורה הוא הבל הדבור שמדבר המשנה אך אף על פי כן, הדבר נעשה בכוחו של האור המקיף העליון שבבחינת בית. ובתורה, בחינה זו היא הבל הדיבור שבו מדברים את המשנה,

שהוא בחי' מקיף וכמ"ש ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתך וכמ"ש במ"א ע"פ ביום השע"צ [השמיני עזרת] בענין גדול תלמוד שמביא לידי מעשה וכמ"כ [וכמו כן] ג"כ בבינונים ספ"ה

שהיא בחינת אור מקיף, כפי שנאמר: "ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתך"; וכפי שמבואר במקום אחר, על הפסוק "ביום שמיני עזרת", בענין "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה"; וכן גם בספר הבינונים, בסוף פרק ה',

כשם הפע"ח [הפרי עץ חיים] ועמ"ש ג"כ מענין הדב ור בד"ת [בדברי תורה] בד"ה את חקת התורה גבי ושני תולעת. אך להיבן מה שאמרו שמור זו משנה דוקא דהיינו תשבע"פ [תורה שבעל פה].

כשם Pri Etz Chaim. ועיינו גם במה שנכתב בענין הדיבור בדברי תורה, במאמר המתחיל "זאת חוקת התורה", בדיון על "ושני תולעת". אך יש להבין מדוע אמרו "שמור" — זו משנה דוקא, כלומר, תורה שבעל פה:

12 והענין כי התורה היא להבדיל בין הטמא לטהור. וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] בת"כ [בתורת כהנים] ס"פ שמיני צ"ל בין פרה לחמור והלא כבר הם מפורשים.

הענין הוא שהתורה נועדה להבחין בין הטמא לטהור. וחכמינו ז"ל אמרו בתורת כהנים, בסוף פרשת שמיני: וכי צריך לומר "בין פרה לחמור"? והרי ההבדל ביניהם כבר מפורש.

א"כ למה נאמר ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור. בין טמאה לך לטהורה לך. בין שנשחט רובו של קנה לנשחט חציו.

אם כן, מדוע נאמר "ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור"? בין מה שטמא לך למה שטהור לך: בין [בהמה] שרוב קנה הנשימה שלה נשחט לבין [בהמה] שחציו נשחט.

וכמה הוא בין רובו לחציו מלא שעורה עכ"ל [עד כאן לשונו] והיינו כי מה שמבואר בתשכ"כ [בתורה שבכתב] שהוא אסור או מותר אין זה צריך לפנים ואינו נקי הוראה כלל בפ"ק [בפרק קמא] דהוריות (דף ד' ע"א)

וכמה הוא ההבדל בין רובו לחציו? כעובי שערה. עד כאן לשון המדרש. כלומר, מה שהתורה שבכתב מפרשת כאסור או כמותר אינו מצריך עיון, ואינו נקרא כלל "הוראה" — בפרק הראשון של מסכת הוריות (דף ד' ע"א),

לענין הורו ב"ד [בית דין] משום דזיל קרי בי רב הוא. כי הוראה זהו שייך על דבר שאינו גלוי כ"כ [כל כך] ויש לספק בו

בענין "הורו בית דין", משום ש"זיל קרי בי רב הוא". שכן הוראה שייכת לדבר שאינו גלוי כל כך ויש בו מקום לספק;

ולכן עיקר הוראה זו הוא ע"י תשבע"פ [תורה שבעל פה] שבה מתברר אף בדברים המסופקים מהו אסור ומהו מותר וההוראה היא הבירור וזהו דשמור זו משנה.

ולכן עיקר ההוראה הוא באמצעות התורה שבעל פה, שבה מתברר, גם בעניינים מסופקים, מה אסור ומה מותר; וההוראה היא הבירור. וזהו "שמור" — זו משנה".

13 והנה בגשמיות ההבדלה הוא כפשוטו שלא יאכלו האיסור. אך ההבדלה ברוחניות הוא כי ידוע שכל דבר איסור מה שהוא אסור על האדם יש לו שרש ומקור למעלה בקליפות.

במישור הגשמי, ההבדלה היא כפשוטה: שלא יאכלו דבר אסור. אך ההבדלה במישור הרוחני היא כך: ידוע שלכל דבר אסור — לכל דבר שנאסר על האדם — יש שורש ומקור למעלה, בקליפות.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] העובר עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד וע"י זה שאומר הוא אסור ופסול וכיוצא הוא מבטלו ומורידו מגדולתו

לכן אמרו חז"ל: "העובר עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד". וכשאדם אומר על דבר "אסור", "פסול" וכיוצא בזה, הוא מבטל את הקליפה ומוריד אותה מגדולתה,

כי באמת הרע מצד עצמו היה כלא היה רק בבחי' חוצפה אם תגביה כנשר כו' וע"י המבטשין יפלו ויתפרדו כל פועלי און.

שכן באמת, הרע מצד עצמו הוא כאילו אינו קיים כלל; כל קיומו הוא בבחינת חוצפה בלבד — "אם תגביה כנשר" וגו'. וכאשר מכים בו, "יפלו ויתפרדו כל פועלי און".

14 והנה ב' חנינה זו הוא בחי' מלי' מתניתא מלכתא שגוזר כך וכך כו'. ולכן התשבע"פ [התורה שבעל פה] בבחי' זו שנקראת בית היא בחי' שומר להלבושים הנעשים ממעשה המצות

והנה, בחינה זו היא בחינת מלכות — "המשנה מלכתא" — הגוזרת כך וכך וכו'. לכן התורה שבעל פה, בבחינה זו הנקראת "בית", היא בחינת שומר ללבושים הנעשים מקיום המצוות.

והענין כי המצות עמן אף ששרשן בכתר והוא בחי' הרצון אשר במצוה אבל גוף הדבר שנעשה בו המצוה הוא מנוגה כמו ציצית מצמר וכיוצא ויש בו טו"ר [טוב ורע]

והענין הוא שהמצוות עצמן, אף ששרשן בכתר — שהיא בחינת הרצון שבמצוה — הרי שהדבר הגשמי שבו מקיימים את המצוה הוא מנוגה, כגון ציצית מצמר וכיוצא בזה, ויש בו טוב ורע,

וצריך בירור והיינו ע"י בחי' מל' ותתן טרף לביתה כו' וגם צריך שמירה והוא בחינת תכלת נהורא תכלא שחפו בו המשכן הוא בחי' בית.

והוא צריך בירור, וזה נעשה באמצעות בחינת מלכות — "ותיתן טרף לביתה" וכו'. והוא זקוק גם לשמירה, וזו בחינת התכלת, "נהורא תכלא", שבה כיסו את המשכן, והיא בחינת בית.

15 ועמ"ש סד"ה מה טובו אוהליך יעקב אוהל נק' דירת עראי בחי' בעלי עסקים שקובעים עתים לתורה פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית

וראה מה שכתוב בסוף המאמר המתחיל "כמה טובים הם אוהליך, יעקב": אוהל נקרא דירת עראי — בחינת בעלי עסקים שקובעים זמנים לתורה, פרק אחד בבוקר ופרק אחד בערב.

משכנותיך נק' דירת קבע כשעוסק בתורה תמיד ועכ"פ [ועל כל פנים] נק' התורה דירה ובית שהוא שומר להלבושים ועמ"ש מענין מקיף דתכלת סד"ה ויקח קרח וזהו למען תירא.

"מקומות מגוריך" נקראים דירת קבע — כשעוסקים בתורה תמיד. על כל פנים, התורה נקראת דירה ובית, השומרים על הלבושים. וראה מה שכתוב בענין האור המקיף של התכלת בסוף המאמר המתחיל "וקרח לקח". וזהו "למען תירא".

כי הנה מתחלה נאמר וזאת המצוה כו' לעשות בארץ. אבל צ"ל ג"כ למען תירא כו' לשמור. שהרי בתחילה נאמר: "וזאת המצוה וגו' לעשות בארץ"; אבל צריך להיות גם "למען תירא וגו' לשמור".

16 ופי' כי לעשות היינו המשכת הכתר ע"י המצות והוא הנק' לבוש כנ"ל והדר לשמור כו' הפירוש הוא ש"לעשות" פירושו להמשיך את כתר באמצעות המצוות, וזהו הנקרא לבוש, כפי שהוזכר לעיל; ולאחר מכן בא "לשמור" וכו',

היינו בחי' שמור זו משנה אך אם ה' לא יבנה כו' וצ"ל למען תירא את ה'.

כלומר, בחינת "שמור" — זו משנה. אך "אם ה' לא יבנה" וכו'; ולכן צריך שיהיה "למען תירא את ה'".

פִּי אִם הִי לֹא יִבְנֶה בַּיִת הֵינּוּ כִּי אוֹתוֹת הַתּוֹרָה נִקְיָה בַּיִת וְכַמִּיִּשׁ דְּסִיָּה אַחַת שְׁאַלְתִּי מֵאַתָּה הִי. שְׁבַתִּי בַּבַּיִת הִי.

הַפִּירוּשׁ שֶׁל "אִם הִי לֹא יִבְנֶה בַּיִת" הוּא שְׁאוֹתוֹת הַתּוֹרָה נִקְרְאוֹת בַּיִת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסוֹף הַמֵּאמֶר שֶׁמִּתְחִיל "אַחַת שְׁאַלְתִּי מֵאַתָּה הִי": "שְׁבַתִּי בַּבַּיִת הִי".

17 וְצִיֵּל בַּיִת הוּי דּוֹקָא דִּהֵינּוּ כַּמִּיִּשׁ וְדַבְרִי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּפִיךָ וְכַמִּיִּשׁ מִזֶּה סְדִיָּה רֵאשִׁי הַמְטוֹת גְּבִי לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר כּוֹי

וְהַבַּיִת צָרִיךְ לִהְיוֹת בַּיִת הוּי דּוֹקָא, כְּלוּמָר, כִּפִּי שְׁנֵאמַר: "וְדַבְרִי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּפִיךָ"; וְכִפִּי שְׁנֵכְתֵב עַל כֵּךְ בְּסוֹף הַמֵּאמֶר הַמִּתְחִיל "רֵאשִׁי הַמְטוֹת", בְּעִנְיִן "לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר" וְכוּ.

וְזֶהוּ תַעֲנִי לְשׁוֹנִי אֲמַרְתָּךְ וְכַמִּיִּשׁ גִּי"כ סְדִיָּה שְׁשִׁים הֵמָּה מַלְכוּת בְּעִנְיִן פִּי בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת שְׁמִי כּוֹי

וְזֶהוּ "תַעֲנִי לְשׁוֹנִי אֲמַרְתָּךְ"; וְכֵן נִכְתָּב בְּסוֹף הַמֵּאמֶר הַמִּתְחִיל "שְׁשִׁים הֵמָּה מַלְכוּת", בְּעִנְיִן פִּירוּשׁ הַפְּסוּק "בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת שְׁמִי" וְכוּ.

עִיִּשׁ וְלִהְיוֹת כֵּן הוּא עִיִּשׁ לְעַמֵּן תִּירָא אֶת הוּי וְלֹא תַחֲלָלוּ כּוֹי שֶׁלֹּא לִהְיוֹת יֵשׁ וְדַבָּר מִפְּסִיק כּוֹי רָאָה שֵׁם. וְהַדָּבָר נַעֲשֶׂה בְּאִמְצָעוֹת "לְעַמֵּן תִּירָא אֶת הוּי" וְ"לֹא תַחֲלָלוּ" וְכוּ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה יֵשׁ וְדַבָּר הַמִּפְּסִיק וְכוּ.

מִשָּׁא"כ הַתּוֹרָה שְׁבַלִּי יִרְאֶה אֵינּוּ בַּיִת הִי כִּי"א נִקְיָה רַק תִּרְעָא לְדִרְתָּא (בְּפִי בְּמָה מִדְּלִיקִין דְּלִי"א) וְזֶהוּ אֲבָל תּוֹרָה שְׁאִין עִמָּה יִרְאֶה אֵינָה נִקְרְאָת בַּיִת הִי, אֲלֵא רַק "תִּרְעָא לְדִרְתָּא" — שְׁעַר לַחֲצֵר (בְּפִי בְּמָה מִדְּלִיקִין, דָּף לִי"א). וְזֶהוּ

כִּי אֲוִרִייתָא בְּלֹא דַחֲלִי וְרַחֲמִימוּ לֹא פִּרְחָא לְעִילָא וְאִין נַעֲשֶׂה כָּלֵל הַבִּירוּר וְהַהֲבַדְלָה בְּאִמְרוֹ כֶּשֶׁר וּפְסוּל. מִשּׁוֹם שֶׁ"אֲוִרִייתָא בְּלֹא דַחֲלִי וְרַחֲמִימוּ לֹא פִּרְחָא לְעִילָא", וְהַבִּירוּר וְהַהֲפָרְדָּה אֵינָם נַעֲשִׂים כָּלֵל עַל יְדֵי אֲמִירַת "כֶּשֶׁר" וּ"פְסוּל".

וְעִי"כ אֲמַר לְעַמֵּן תִּירָא כּוֹי לְשִׁמּוֹר וְגַם כַּמִּיִּשׁ בְּמִי"א עִי"פ הַשְּׁמִים כִּסְאִי כּוֹי אִיזָה בַּיִת וְלִכֵּן נֵאמַר "לְעַמֵּן תִּירָא" וְכוּ, "לְשִׁמּוֹר". וְכֵן כְּמוּבָא בְּמָקוֹם אַחֵר עַל הַפְּסוּק "הַשְּׁמִים כִּסְאִי" וְכוּ: "אִיזָה בַּיִת

אשר תבנו לי שבחי מקיף עליון דבית הוא הנעשה ע"י כריעות והשתחוואות דשמו"ע [דשמונה עשרה]
שהוא בחינת ביטול כו' וזהו למען תירא כו' לשמור כו'.

תבנו ל"י: בחינת המקיף העליון של הבית נעשית באמצעות הכריעות והשתחוואות בתפילת שמונה עשרה, שהן
בחינת ביטול וכו'. וזהו "למען תירא" וכו', "לשמור" וכו'.

וע' בפי' נח (דף ע"ד א') ע"פ והבית בהבנותו ובפי' וישלח (דף קע"ב) ועמ"ש בד"ה וכל בניך גבי א"ת [אל
תקרי] בניך אלא בוניך:

וראה בפרשת נח (דף ע"ד ע"א) על הפסוק "והבית בהבנותו", ובפרשת וישלח (דף קע"ב); וכן עיין במה שנכתב
במאמר המתחיל "וכל בניך", בעניין "אל תקרי בניך אלא בוניך".

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/vaeschanan/9

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק